

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Esas Sayısı : 2009/20

Karar Sayısı : 2010/23

Karar Günü : 28.1.2010

R.G. Tarih-Sayı : 21.06.2010-27619

İTİRAZ YOLUNA BAŞVURAN :Konya 1. İdare Mahkemesi

İTİRAZIN KONUSU :22.6.2006 günlü, 5525 sayılı Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Bazı Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Kanun'un 1. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "23.4.1999 tarihinden" ibaresinin Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırılığı savıyla iptali ve yürürlüğünün durdurulması istemidir.

I- OLAY

Davacının, hakkında verilen disiplin cezasının bütün sonuçlarıyla ortadan kaldırılması için idareye yaptığı başvurunun reddi üzerine açılan davada, itiraz konusu kuralın Anayasa'ya aykırı olduğu kanısına varan Mahkeme iptali ve yürürlüğünün durdurulması için başvurmuştur.

III- YASA METİNLERİ

A- İtiraz Konusu Yasa Kuralı

22.6.2006 günlü, 5525 sayılı Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Bazı Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Kanun'un itiraz konusu ibareyi de içeren 1. maddesi şöyledir:

'Devletin şahsiyetine karşı işlenen suçlarla basit veya nitelikli zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, dolanlı iflas gibi yüz kızartıcı veya şeref ve haysiyet kırıcı suçlar veya istimal ve istihlâk kaçakçılığı dışında kalan kaçakçılık, resmî ihale ve alım satımlara fesat karıştırma, Devlet sırlarını açığa vurma suçları sebebiyle görevleriyle sürekli olarak ilişik kesilmesi sonucunu doğuran disiplin cezaları ile 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanununun 68 inci maddesinin ikinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerine göre verilmiş yer değiştirme cezaları ve 69 uncu maddesine göre verilmiş meslekten çıkarma cezaları ile emniyet hizmetleri sınıfına dahil personel ile çarşı ve mahalle bekçileri hakkında verilen meslekten çıkarma cezaları hariç olmak üzere; kanun, tüzük ve yönetmelikler gereğince memurlar ve diğer kamu görevlileri ile bu görevlerde bulunmuş olanlar hakkında **23/4/1999 tarihinden** 14/2/2005 tarihine kadar işlenmiş fiillerden dolayı verilmiş disiplin cezaları bütün sonuçları ile affedilmiştir.

23/4/1999 tarihinden 14/2/2005 tarihine kadar işlenen ve af kapsamına giren disiplin cezalarının verilmesini gerektiren fiillerden dolayı, ilgililer hakkında disiplin soruşturma ve kovuşturması yapılmaz; devam etmekte olan disiplin soruşturma ve kovuşturmaları işlemde kaldırılır; kesinleşmiş olan disiplin cezaları uygulanmaz.

Disiplin cezaları affedilenlerin sicil dosyalarındaki bu disiplin cezalarına dair kayıtlar, ilgililerin müracaatı aranmaksızın hükümsüz kalır ve dosyalarından çıkarılır.

Disiplin cezalarının affi ilgililere geçmiş süreler için özlük hakları ve parasal yönden herhangi bir talep hakkı vermez.'

B- Dayanılan Anayasa Kuralları

Başvuru kararında Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine dayanılmıştır.

IV- İLK İNCELEME

Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 8. maddesi uyarınca, Haşım KILIÇ, Osman Alifeyyaz PAKSÜT, Sacit ADALI, Fulya KANTARCIOĞLU, Ahmet AKYALÇIN, Mehmet ERTEN, A. Necmi ÖZLER, Serdar ÖZGÜLDÜR, Şevket APALAK, Serruh KALELİ ve Zehra Ayla PERKTAŞ'ın katılımlarıyla 7.5.2009 günü yapılan ilk inceleme toplantısında dosyada eksiklik bulunmadığından işin esasının incelenmesine, yürürlüğü durdurma isteminin esas inceleme aşamasında karara bağlanmasına oybirliğiyle karar verilmiştir.

V- ESASIN İNCELENMESİ

Başvuru kararı ve ekleri, işin esasına ilişkin rapor, itiraz konusu Yasa kuralı, dayanılan Anayasa kuralları, bunların gerekçeleri ile diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

İtiraz başvurusunda, davacının sicilden silinmesini istediği disiplin cezasının konusunun 2802 sayılı Hâkimler ve Savcılar Kanunu'nun 69. maddesinin ikinci fıkrası delaletiyle 68. maddesi uyarınca verilen yer değiştirme cezası olduğu, 23.4.1999 tarihinden önce işlendiği, zaman bakımından 28.8.1999 günlü 4455 sayılı Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Disiplin Cezalarının Affı Hakkında Kanun'a tâbi olmasına rağmen, bu disiplin cezasının Yasa'nın kapsamı dışında bırakılması nedeniyle affa uğramadığı, 5525 sayılı Yasa'da ise bu yer değiştirme cezalarının affı 4455 sayılı Yasa'nın uygulanmasının sona erdiği 23.4.1999 tarihinden itibaren hüküm ve sonuçlarını doğurduğundan daha önce verilen disiplin cezalarını kapsamadığı, bu durumun 5525 sayılı Yasa'nın genel gerekçesinde belirtildiğinin aksine 4455 sayılı Yasa ile paralellik oluşturma amacına aykırılık oluşturduğu, aynı fiili farklı zamanlarda işleyen hâkim ve Cumhuriyet savcıları için fiilin işlendiği tarih esas alınmak suretiyle yapılan ayırımın nitelik ve durumları özdeş olan kişilere farklı uygulama yapılmasını sağlamaya yeterli ve haklı bir neden olmadığından, itiraz konusu ibarenin Anayasa'nın 2. ve 10. maddelerine aykırı olduğu ileri sürülmüştür.

Anayasa'nın 2. maddesinde belirtilen hukuk devleti, insan haklarına dayanan, bu hak ve özgürlükleri koruyup güçlendiren, eylem ve işlemleri hukuka uygun olan, her alanda adaletli bir hukuk düzeni kurup bunu geliştirerek sürdüren, Anayasa'ya aykırı tutum ve davranışlardan kaçınan, hukuku tüm devlet organlarına egemen kılan, Anayasa ve yasalarla kendini bağlı sayan, yargı denetimine açık, Anayasa'nın ve yasaların üstünde yasa koyucunun da bozamayacağı temel hukuk ilkelerin bulunduğu bilincinde olan devlettir.

5525 sayılı Yasa'nın 1. maddesiyle, 2802 sayılı Yasa'nın 68. maddesinin ikinci fıkrasının (e) ve (f) bentlerine göre verilmiş yer değiştirme cezaları ile 69. maddesine göre verilen meslekten çıkarma cezaları hariç olmak üzere 69. maddenin ikinci fıkrası gereğince 23.4.1999

ilâ 14.2.2005 tarihleri arasında işlenmiş fiillerden dolayı meslekten çıkarma cezası yerine yer değiştirme cezası alanlar aftan yararlanabilecektir. 4455 sayılı Yasa'nın 1. maddesinde ise, 23.4.1999 tarihinden önce 2802 sayılı Yasa'nın 69. maddesinin ikinci fıkrasında öngörülen durumlarda meslekten çıkarma cezası yerine yer değiştirme cezası alanlar affin kapsamı dışında tutulmuştur.

Anayasa'nın 87. maddesine göre genel ve özel af için karar vermek TBMM'nin görev ve yetkileri içinde olup, affin niteliklerinden ve sonuçlarından bahsedilmemiş, bu husus yasa koyucunun takdirine bırakılmıştır. Bundan dolayı yasa koyucunun, Anayasal ilkelere bağlı kalmak koşuluyla affin hukuki sonuçlarını ve etkisini bir yana bırakarak af yasasının kapsadığı fiilleri ve suçları, aftan yararlanacak olanları ve affin uygulanacağı dönemi belirleme yetkisi bulunmaktadır. Her af yasasını uygulandığı kendi dönemi içinde değerlendirmek gerekeceğinden, toplumun gelişmesine, gereksinimlerine, belirli bir cezadan beklenen yararın gerçekleşmiş sayılmasına göre affin kapsamına girecek fiiller ve bundan yararlanacak olanlar veya aftan yararlanma süreleri farklılıklar gösterebilir. Yasa koyucunun af konusundaki takdir yetkisi nedeniyle, hâkim ve Cumhuriyet savcılarının 23.4.1999 ilâ 14.2.2005 tarihleri arasında işledikleri eylemlerinden dolayı 2802 sayılı Yasa'nın 69. maddesi gereğince verilen yer değiştirme disiplin cezaları için 5525 sayılı Yasa'dan yararlandırılmaları hukuk devleti ilkesine aykırı görülmemiştir.

Açıklanan nedenlerle kural Anayasa'nın 2. maddesine aykırı değildir. İtiraz isteminin reddi gerekir.

Kuralın Anayasa'nın 10. maddesiyle ilgisi görülmemiştir.

VI- YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİ

22.6.2006 günlü, 5525 sayılı Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Bazı Disiplin Cezalarının Affi Hakkında Kanun'un 1. maddesinin birinci fıkrasında yer alan "23.4.1999 tarihinden" ibaresine yönelik iptal istemi 28.1.2010 günlü, E.2009/20, K.2010/23 sayılı kararla reddedildiğinden, bu ibareye ilişkin YÜRÜRLÜĞÜN DURDURULMASI İSTEMİNİN REDDİNE, 28.1.2010 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

VII- SONUÇ

22.6.2006 günlü, 5525 sayılı Memurlar ile Diğer Kamu Görevlilerinin Bazı Disiplin Cezalarının Affi Hakkında Kanun'un 1. maddesinin birinci fıkrasında yer alan " 23/04/1999 tarihinden " ibaresinin Anayasa'ya aykırı olmadığına ve itirazın REDDİNE, 28.1.2010 gününde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan	Başkanvekili	Üye
Haşim KILIÇ	Osman Alifeyyaz PAKSÜT	Sacit ADALI

Üye

Fulya KANTARCIOĞLU

Üye

Ahmet AKYALÇIN

Üye

Mehmet ERTEN

Üye

Mustafa YILDIRIM

Üye

A. Necmi ÖZLER

Üye

Şevket APALAK

Üye

Serruh KALELİ

Üye

Zehra Ayla PERKTAŞ